نفت و انرژی

پایان عصر سوختن سرمایه در مشعل‌ها

گازهایی که سال‌ها در مشعل‌ها می‌سوختند، حالا به یکی از میدان‌های تازه سرمایه‌گذاری در صنعت نفت تبدیل شده‌اند؛ امضای ۲۳ قرارداد با بخش خصوصی و تعزیدولتی برای جمع‌آوری گازهای همراه و مشعل، زمینه خاموشی ۵۷ مشعل در استان خوزستان را فراهم کرده است.

به گزارش زمان به نقل از شانا، مشعل‌های روشن در مناطق نفت‌خیز سال‌ها بخشی از تصویر صنعت نفت ایران بوده‌اند؛ شعله‌هایی که گازهای همراه نفت و گازهای مازاد را می‌سوزانده‌اند تا از تجمع آن‌ها در تأسیسات جلوگیری شود. اما امروز نگاه به این شعله‌ها تغییر کرده است. آنچه پیش‌تر ضروبی عملیاتی و مسئله‌ای محیط زیستی تلقی می‌شد، اکنون به فرصتی اقتصادی برای سرمایه‌گذاری تبدیل شده است؛ فرصتی که در آن بخش خصوصی سرمایه می‌آورد، گاز هدررفته را جمع‌آوری می‌کند و پس از فرآورش، آن را به محصول قابل فروش تبدیل می‌کند. این تغییر رویکرد در تمداد قراردادهای امضاشده نیز قابل مشاهده است. براساس اعلام شرکت ملی نفت ایران، در حوزه جمع‌آوری گازهای همراه و گازهای مشعل، ۲۳ قرارداد با بخش خصوصی و تعزیدولتی امضا شده که اجرای آن‌ها زمینه خاموشی ۵۷ مشعل در استان خوزستان را فراهم می‌کند. این اعداد یک پیام روشن دارند؛ برای خاموش‌کردن مشعل‌ها دیگر فقط به منابع دولتی تکیه نمی‌شود. سرمایه خصوصی نیز به این میدان وارد شده است. در نتیجه اجرای این قراردادها، ۵۷ مشعل خاموش و سالانه بیش از ۸۰۰ میلیون دلار درآمد برای کشور از گازهایی که پیش از این سوزانده و هدر می‌رفت، ایجاد می‌شود.

وقتی مشعل، پروژه سرمایه‌گذاری می‌شود

جمع‌آوری گاز مشعل از نظر فنی پروژه‌ای ساده نیست. گاز باید از محل تولید جمع‌آوری، فشار آن تقویت، از طریق خطوط لوله منتقل و در تأسیسات مناسب فرآورش شود. درنهایت نیز باید برای گاز و محصولات حاصل از آن بازار مصرف یا فروش وجود داشته باشد. همین زنجیره سبب شده است که جمع‌آوری گازهای مشعل به پروژه‌ای صرفاً محیط زیستی محدود نماند و به فعالیتی اقتصادی با درآمدی مشخص تبدیل شود. در این الگو، سرمایه‌گذار به‌جای آنکه فقط برای خاموشی مشعل هزینه کند، زیرساخت لازم را برای بازیابی گاز، فرآورش آن و فروش محصول نهایی ایجاد می‌کند. درنتیجه، گازی که پیش‌تر بدون ایجاد ارزش اقتصادی در هوا می‌سوخت، می‌تواند بخشی از هزینه سرمایه‌گذاری را جبران و برای سرمایه‌گذار درآمد ایجاد کند. این همان نقطه‌ای است که سیاست جمع‌آوری گازهای مشعل از «هزینه برای کاهش آلودگی» به «سرمایه‌گذاری برای بازیابی منابع» تغییر مسیر می‌دهد.

۱۲ قرارداد؛ یک بسته بزرگ برای مهار گازسوزی

نمونه روشن این رویکرد را می‌توان در ۱۲ قرارداد جدید جمع‌آوری گازهای مشعل میدان‌های نفتی مناطق نفت‌خیز جنوب دید. این قراردادها با هدف کاهش گازسوزی و جمع‌آوری روزانه ۳۹۵ میلیون فوت‌مکعب گاز امضا شده‌اند. برای اجرای این پروژه‌ها نیز زمان‌بندی مشخصی در نظر گرفته شده و حداکثر مدت اجرای قراردادها ۱۸ ماه اعلام شده است. اما اهمیت این قراردادها به حجم گاز جمع‌آوری‌شده محدود نیست. برآورد وزارت نفت نشان می‌دهد اجرای این ۱۲ قرارداد می‌تواند حدود ۶۰۰ میلیون دلار ارزش‌آفرینی برای کشور به همراه داشته باشد. به این ترتیب، گاز مشعل از جریانی هدررفته، به منبع درآمد و ارزش افزوده تبدیل می‌شود. اگر این اعداد را کنار هم بگذاریم، تصویر روشن‌تر می‌شود. روزانه صدها میلیون فوت‌مکعب گاز که می‌توانست در مشعل از بین برود، وارد مسیر جمع‌آوری و فرآورش خواهد شد و درمقابل، سرمایه‌گذار نیز از محل فروش محصولات حاصل از این فرایند، امکان بازگشت سرمایه و کسب درآمد خواهد داشت. برنامه خاموشی ۵۷ مشعل را نباید فقط کاهش تمداد شعله‌های روشن در مناطق نفت‌خیز دید. هر مشعل، نقطه‌ای از زنجیره تولید است که گاز آن باید به‌جای سوختن، وارد مسیر جمع‌آوری شود. بنابراین، خاموشی این مشعل‌ها مستلزم ایجاد مجموعه‌ای از زیرساخت‌های فنی و اقتصادی است. درواقع، خاموشی مشعل پایان کار نیست، آغاز کار است. پس از خاموش‌شدن شعله، گاز باید به شبکه جمع‌آوری منتقل و پس از فرآورش، به مصرف برسد یا به محصولی با ارزش اقتصادی تبدیل شود. به همین دلیل، موفقیت این طرح‌ها را باید افزون‌بر تمداد مشعل‌های خاموش‌شده، با میزان گاز بازیابی‌شده و ارزش محصولات حاصل از آن سنجید.

چرا بخش خصوصی وارد میدان شده است؟

پاسخ اینکه چرا بخش خصوصی وارد میدان شده است را باید در اقتصاد گاز جست‌وجو کرد. گاز همراه نفت و گاز مشعل، حتی زمانی که در محل تولید قابل استفاده مستقیم نباشد، همچنان یک ماده هیدروکربوری باارزش است. اگر زیرساخت لازم برای جمع‌آوری و فرآورش آن ایجاد شود، می‌توان از آن گاز سبک، مایعات گازی و دیگر محصولات قابل فروش تولید کرد. بنابراین، برای سرمایه‌گذار، مشعل دیگر فقط یک «شعله» نیست. یک منبع خوراک است که هم‌اکنون بخشی از ارزش آن از بین می‌رود. ورود بخش خصوصی به این حوزه درواقع به معنای پذیرفتن این منطق اقتصادی است که هزینه ایجاد زیرساخت جمع‌آوری و فرآورش را می‌توان در برابر ارزش محصول نهایی توجیه کرد.

وزیر اقتصاد با رد ادعای آمریکا درباره فروپاشی اقتصاد ایران گفت: پاسخ ما به تحریم‌ها، اصلاحات اقتصادی است

اقتصاد ایران با تحریم فرو نمی‌پاشد

وزیر اقتصاد با رد ادعای آمریکا درباره فروپاشی اقتصاد ایران گفت: پاسخ ما به تحریم‌ها، اصلاحات اقتصادی است.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به اظهارات اخیر وزیر خزانه‌داری آمریکا درباره تحریم‌ها و فشار اقتصادی علیه ایران گفت: آنها تصور می‌کنند با فشار بر اقتصاد ایران می‌توانند تصمیمات یک ملت را تغییر دهند؛ در حالی که اقتصاد ایران یک شبکه بزرگ و زنده متشکل از مردم، بنگاه‌ها، کارآفرینان، تولیدکنندگان، صادرکنندگان، تجار، کشاورزان، مهندسان و میلیون‌ها فعال اقتصادی است. سیدعلی مدنی‌زاده افزود: فعالان اقتصادی کشور طی سال‌های گذشته و در سخت‌ترین شرایط تحریمی، راه‌های جدیدی برای تولید، تجارت و تأمین مالی پیدا کرده‌اند و امروز نیز عدم همراهی کشورهای مختلف جهان با سیاست‌های آمریکا باعث شده است تجارت، تولید، صادرات و واردات در کشور برقرار باشد و کالاهای اساسی مردم به‌خوبی تأمین شود. وی با بیان اینکه در این مسیر دشواری‌هایی نیز وجود دارد، اظهار کرد: با گفت‌وگوها و پیگیری‌هایی که با کشورهای منطقه و کشورهای همسو انجام شده، تلاش‌ها برای اعمال فشار حداکثری به اقتصاد ایران به اهداف مورد نظر خود نرسیده است. وزیر اقتصاد تأکید کرد: ما منکر مشکلات اقتصادی کشور نیستیم، اما باید یک نکته را روشن کنیم؛ مسئولیت اصلاح اقتصاد ایران با دولت و مردم ایران است، نه با وزارت خزانه‌داری آمریکا. مدنی‌زاده ادامه داد: آنها از فروپاشی یا خفگی اقتصاد ایران سخن می‌گویند، اما ما از اصلاح ساختار اقتصادی، افزایش بهره‌وری، توسعه تجارت و تولید و سرمایه‌گذاری سخن می‌گوییم. وی تصریح کرد: ما اقتصاد ایران را برای زندگی مردم ایران اداره می‌کنیم، نه برای رضایت واشنگتن. وزیر اقتصاد با تشریح راهبرد اقتصادی دولت گفت: تنوع‌بخشی به شرکای تجاری، توسعه تجارت منطقه‌ای، تقویت بخش خصوصی، کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی، افزایش صادرات غیرنفتی، اصلاح کریدورهای تجاری کشور، اصلاح نظام بانکی، جذب سرمایه و کنترل تورم از جمله محورهای این راهبرد است. مدنی‌زاده با اشاره به فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها گفت: میان «هزینه اقتصادی» و «تسلیم اقتصادی» فاصله بسیار زیادی وجود دارد. ملت ایران هزینه داده است، اما هرگز تسلیم نمی‌شود. وی افزود: اگر هدف آنها فشار بر ایران است، پاسخ ما مقاومت اقتصادی و اصلاحات اقتصادی خواهد بود. اما اگر تصور می‌کنند می‌توانند با تحریم و فشار برای اقتصاد ایران تصمیم بگیرند، پاسخ ما روشن است؛ اقتصاد ایران را مردم ایران خواهند ساخت و آینده ایران را نیز مردم ایران با اراده و برنامه خود و برای منافع خود تمیین خواهند کرد.

آمادگی بانک مرکزی برای تحریم‌های جدید

دستیار رئیس‌کل بانک مرکزی از آمادگی این بانک برای سناریوهای تحریمی و پیش‌بینی مسیرهای جایگزین ارزی خبرداد.

به گزارش زمان به نقل ازسنسیم، مهدی دارایی دستیار رئیس‌کل بانک مرکزی در امور ارزی در برنامه میزاقتصاد سیما با اشاره به تشدید محدودیت‌ها و تحریم‌های جدید، از آمادگی بانک مرکزی برای مواجهه با سناریوهای مختلف و پیش‌بینی مسیرهای جایگزین ارزی خبر دادوی با تأکید بر ضرورت پذیرش شرایط موجود برای حل مسائل اقتصادی اظهار کرد: باید واقعیت محدودیت‌ها و شرایط خاص را بپذیریم؛ چراکه نپذیرفتن واقعیت به معنای نرفتن به سراغ حل مسئله است. این مقام بانک مرکزی افزود: بانک مرکزی برای سناریوهای مختلف برنامه‌ریزی کرده و متناسب با هر سناریو، اقدامات لازم را انجام خواهد داد. همان‌طور که از سال گذشته، در حالی که شاید بسیاری تصور نمی‌کردند با چنین شرایطی مواجه شویم، بانک مرکزی نسبت به افزایش ذخایر و ایجاد مسیرهای جایگزین ارزی اقدام کرد. وی ادامه داد: امروز هر بار که آمریکا اعلام می‌کند یک بانک یا یک مسیر ارزی را تحریم کرده است، به این معناست که بانک مرکزی از قبل برای چنین شرایطی مسیرهای جایگزین ایجاد کرده است. همچنین مسیر امن تسویه ارزی نیز در این چارچوب ایجاد شده است.دستیار رئیس‌کل بانک مرکزی در امور ارزی گفت: در حوزه صادرات و واردات نیز سیاست‌های بانک مرکزی با هدف تسهیل فرآیندهای ارزی دنبال می‌شود تا جریان تجارت کشور با وجود محدودیت‌های جدید ادامه پیدا کند. دارایی همچنین با اشاره به تقاضای احتیاطی مردم برای ارز اظهار کرد: باید تقاضای احتیاطی مردم را به رسمیت بشناسیم و مسیرهای درست و رسمی برای پاسخ به این تقاضا ایجاد کنیم تا مردم به سمت بازار تغییرسعی سوق پیدا نکنند.

مصوبه ۲۵ درصدی افزایش اجاره‌بها شکست خورد؟

فاصله مصوبه تا واقعیت بازار اجاره

در حالی مصوبه سقف ۲۵ درصدی اجاره‌بها برای حمایت از مستأجران ابلاغ شده که روایت‌های میدانی از افزایش‌های سنگین و کافی نبودن درآمد خانوارها برای تأمین هزینه اجاره‌بها مسکن حکایت دارد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، بازار مسکن در حالی همزمان با افزایش هزینه‌های اجاره و تمدید قراردادها با فشار مضاعف بر خانوارها مواجه است که آخرین آمار مرکز آمار ایران از جهش قابل توجه هزینه‌های نگهداری و تعمیر واحدهای مسکونی حکایت دارد؛ به‌طوری که نرخ تورم سالانه خدمات نگهداری و تعمیر واحد مسکونی در مردادماه سال جاری به ۴۵.۹ درصد رسیده است؛ رقمی که نشان می‌دهد هزینه سکونت خانوارها تنها به مبلغ اجاره‌بها و ودیعه محدود نمی‌شود و هزینه‌های جانبی نگهداری خانه نیز با سرعت بالایی در حال افزایش است. این وضعیت در شرایطی رقم می‌خورد که اقتصاد خانوارها طی سال‌های اخیر تحت تأثیر افزایش مستمر هزینه‌های زندگی قرار گرفته و وقوع جنگ‌های ۱۲ روزه و ۴۰ روزه نیز بر پیچیدگی شرایط اقتصادی افزوده است. در چنین شرایطی، مسکن همچنان یکی از اصلی‌ترین هزینه‌های خانوار محسوب می‌شود و افزایش همزمان اجاره‌بها، ودیعه و هزینه‌های تعمیر و نگهداری، فشار قابل توجهی بر مستأجران وارد کرده است. در همین راستا، سران سه قوه با توجه به شرایط اقتصادی خانوارها و تحولات اخیر کشور، برای حمایت از مستأجران و جلوگیری از تشدید فشار در بازار اجاره، مصوبه‌ای را برای تمدید قراردادهای اجاره در سال ۱۴۰۵ به تصویب رساندند. براساس این مصوبه، تمامی قراردادهای اجاره املاک مسکونی که مدت اعتبار آنها از تاریخ ابلاغ مصوبه تا پایان سال ۱۴۰۵ منقضی می‌شود، در صورت تقاضای مستأجر برای تمدید، به مدت یک سال از تاریخ انقضای قرارداد تمدید خواهند شد. همچنین میزان افزایش اجاره‌بها و قرض‌الحسنه مربوط به این قراردادها در تمام نقاط کشور حداکثر ۲۵ درصد تمیین شده است. براساس این مصوبه، مراجع قضایی نیز باید از صدور دستور تخلیه به دلیل انقضای مدت اجاره، به درخواست موجر خودداری کنند؛ تصمیمی که با توجه به وقوع جنگ تحمیلی سوم، شرایط اقتصادی خانوارها و همزمانی تحولات اخیر با فصل نقل‌وانتقال در بازار اجاره، با هدف حمایت از اقشار آسیب‌پذیر اتخاذ شده است. با این حال، بررسی‌های میدانی و تماس‌های مستأجران با خبرنگار مهر نشان می‌دهد که فاصله قابل توجهی میان آنچه روی کاغذ به عنوان سیاست حمایتی مستأجران تصویب شده و آنچه در بازار واقعی مسکن اتفاق می‌افتد، وجود دارد. یکی از مستأجران ساکن خیابان پیروزی تهران در گفتگو با خبرنگار مهر درباره وضعیت قرارداد خود می‌گوید: سال گذشته به این ساختمان نقل مکان کردم. ساختمان حدود ۱۵ سال ساخت است و پارکینگ و انباری ندارد و تنها از آسانسور استفاده می‌کنیم. وی ادامه می‌دهد: سال گذشته برای اجاره این واحد ۱۵۰ میلیون تومان پول پیش پرداخت کردم و ماهانه نیز ۱۲ میلیون تومان اجاره می‌دادم، اما قرارداد من در پایان شهریورماه سال جاری به پایان می‌رسد و مالک برای تمدید شرایط متفاوتی را اعلام کرده است. نکته قابل توجه آن است که منطقه پیروزی تهران، در مقایسه با بسیاری از مناطق شمالی و برخوردار پایتخت، در زمره محله‌های معمولی و متوسط شهر قرار می‌گیرد و بخش قابل توجهی از ساکنان آن را خانوارهای با درآمدهای متوسط تشکیل می‌دهند. با این حال، رشد هزینه‌های اجاره و ودیعه در سال‌های اخیر موجب شده حتی سکونت در چنین محله‌هایی نیز برای بخشی از مستأجران به یک چالش جدی تبدیل شود. در واقع، افزایش قیمت مسکن و اجاره‌بها به نقطه‌ای رسیده که برخی خانوارها دیگر صرفاً از مناطق گران‌تر تهران حذف نمی‌شوند، بلکه توان تأمین هزینه رهن و اجاره در محله‌های متوسط و معمولی مانند پیروزی را نیز از دست داده‌اند؛ مسئله‌ای که می‌تواند به تشدید جابه‌جایی اجباری خانوارها به مناطق ارزان‌تر و افزایش حاشیه‌نشینی منجر شود. این روایت تنها یک نمونه از شرایطی است که بخشی از مستأجران در بازار اجاره با آن مواجه هستند؛ بازاری که در آن هزینه تأمین سرپناه، از اجاره‌بها و ودیعه فراتر رفته و افزایش هزینه‌های تمیر، نگهداری و خدمات مرتبط با واحد مسکونی نیز به فشار مضاعفی بر خانوارها تبدیل شده است. بر اساس آخرین آمار مرکز آمار ایران، نرخ تورم سالانه خدمات نگهداری و تمعیر واحد مسکونی در مردادماه سال جاری به ۴۵.۹ درصد رسیده است. این شاخص، تصویری از افزایش هزینه‌هایی ارائه می‌دهد که خانوارها برای حفظ و نگهداری واحد مسکونی خود با آن مواجه هستند؛ از خدمات تمعیراتی گرفته تا سایر هزینه‌های مرتبط با نگهداری ساختمان.در شرایطی که سقف افزایش اجاره‌بها برای قراردادهای مشمول مصوبه ۲۵ درصد تمیین شده است، گزارش‌های میدانی از تلاش برخی مالکان برای افزایش مبالغ ودیعه و اجاره بیش از سقف تمیین‌شده حکایت دارد؛ موضوعی که در صورت تداوم می‌تواند اثربخشی سیاست‌های حمایتی دولت برای کنترل بازار اجاره را کاهش دهد. مصوبه سران قوا در شرایطی با هدف حمایت از مستأجران به تصویب رسیده که اجرای مؤثر آن نیازمند نظارت جدی بر بازار اجاره و جلوگیری از دور زدن سقف تمیین‌شده است. در تمیر این صورت، ممکن است افزایش هزینه‌های اجاره در قالب تغییر ترکیب ودیعه و اجاره یا حتی فشار برای تخلیه واحد مسکونی به مستأجر منتقل شود. از سوی دیگر، افزایش ۴۵.۹ درصدی تورم سالانه خدمات نگهداری و تمعیر واحدهای مسکونی نشان می‌دهد که فشار هزینه‌ای در بازار مسکن، صرفاً به قراردادهای اجاره محدود نیست. در شرایطی که سیاست‌گذار تلاش کرده است با تمیین سقف ۲۵ درصدی افزایش اجاره‌بها و تمدید یک‌ساله قراردادها، شوک ناشی از تحولات اقتصادی و جنگی را از دوش مستأجران بردارد، واقعیت بازار نشان می‌دهد که چالش اصلی تنها تصویب مقررات نیست، بلکه اجرای مؤثر و ضمانت عملی آن در برابر فشارهای بازار است. سیاست کنترل اجاره بدون نظارت و ضمانت اجرایی کافی، نمی‌تواند به تنهایی مانع افزایش فشار بر خانوارهای اجاره‌نشین شود.

بانک مرکزی اروپا آماده مقابله با موج جدید تورم شد

با رشد تورم منطقه یورو به ۳.۳ درصد و بهتر شدن چشم‌انداز رشد اقتصادی، یک مقام ارشد بانک مرکزی اروپا هشدار داد این نهاد باید برای افزایش دوباره نرخ بهره در صورت تداوم فشارهای تورمی آماده شود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، گابریل مکلاف، رئیس بانک مرکزی ایرلند و عضو شورای حکام بانک مرکزی اروپا، اعلام کرد است که این بانک نباید در صورت حرکت دوباره تورم در مسیر نامطلوب، از افزایش نرخ بهره خودداری کند. تورم سالانه منطقه یورو در ماه اوت به ۳.۳ درصد رسید که فاصله قابل‌توجهی با هدف ۲ درصدی بانک مرکزی اروپا دارد.بر اساس گزارش فایننشال تایمز، جهش قیمت انرژی یکی از مهم‌ترین عوامل افزایش تورم بوده است؛ به‌طوری که قیمت انرژی در ماه اوت ۱۴.۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت. مکلاف گفته است افزایش تورم در شرایطی که عملکرد اقتصادی منطقه یورو بهتر از انتظارات ظاهر شده، نگرانی بیشتری ایجاد می‌کند. در همین حال، آمار اقتصادی آلمان نیز بازتکزی صعودی شده و برخی شاخص‌های اعتماد اقتصادی عملکردی بهتر از پیش‌بینی‌ها داشته‌اند. بانک مرکزی اروپا پیش از این در ماه ژوئن نرخ بهره خود را ۲۵ واحد پایه افزایش داده و نرخ اصلی را به ۲.۲۵ درصد رسانده بود. بازارها انتظار دارند این بانک در نشست بعدی نیز نرخ بهره را ۲۵ واحد پایه افزایش دهد و آن را به ۲.۵ درصد برساند. با این حال، مکلاف تأکید کرده است که افزایش نرخ بهره در نشست بعدی لزوماً به معنای آغاز یک چرخه طولانی از افزایش نرخ‌ها نیست و تصمیمات بانک مرکزی اروپا همچنان بر اساس داده‌های اقتصادی جدید اتخاذ خواهد شد.به نوشته فایننشال تایمز، یکی از عواملی که دست سیاست‌گذاران اروپایی را برای افزایش نرخ بهره باز گذاشته، نبود نشانه‌های جدی از شکل‌گیری یک موج تورمی ناشی از دستمزدهاست. انتظارات تورمی همچنان نسبتاً باثبات است و تاکنون افزایش دستمزدها به شکل‌گیری یک چرخه پایدار افزایش قیمت‌ها منجر نشده است.از سوی دیگر، رشد اقتصادی بهتر از انتظار، به‌ویژه در بخش‌هایی مانند سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی و صنایع دفاعی، باعث شده نگرانی بانک مرکزی اروپا درباره آثار منفی افزایش نرخ بهره بر فعالیت اقتصادی تا حدی کاهش پیدا کند. در مجموع، ادامه افزایش قیمت انرژی و باقی ماندن تورم بالاتر از هدف ۲ درصدی می‌تواند مسیر سیاست پولی اروپا را به سمت نرخ‌های بهره بالاتر سوق دهد.

نگاه روز

چه اتفاقاتی به انتظارت تورمی دامن زد؟

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین، با اشاره به آثار جنگ نظامی و محاصره اقتصادی بر اقتصاد کشور گفت: اقتصاد ایران پیش از آغاز جنگ نیز با مشکلات مزمن و تاریخی مواجه بود و اکنون فشارهای ناشی از جنگ و محاصره، انتظارات تورمی و نرخ ارز را افزایش داده است. او در عین حال بازنگشتن ارزهای حاصل از صادرات به چرخه رسمی را یکی از تهدیدهای جدی اقتصاد کشور دانست و تأکید کرد که محاصره اقتصادی می‌تواند برای اقتصاد ایران از تحریم‌های گذشته اثرگذارتر باشد.

مجیدرضا حریری، عضو اتاق بازرگانی و رییس اتاق ایران و چین اظهار کرد: پس از جنگ نظامی، کشور با جنگ اقتصادی نیز مواجه شده است. در همه جای جهان، تداوم یک جنگ نظامی به بحران اقتصادی منجر می‌شود؛ زیرا درگیری‌ها و منازعات نظامی هزینه‌های خود را دارند. اقتصاد ایران نیز حتی پیش از این جنگ شرایط مناسبی نداشت. وی افزود: در ۴۷ سال جمهوری اسلامی، بزرگ‌ترین ضعف این نظام اقتصاد بوده است. پیش از آغاز جنگ نیز نه دولت، نه مردم و نه رهبری از وضعیت اقتصاد رضایت نداشتند. اکنون همین اقتصاد دچار مشکل، با جنگ، حملات نظامی و محاصره اقتصادی نیز مواجه شده و طبیعی است که این شرایط تبعات اقتصادی داشته باشد.حریری ادامه داد: مجموعه این عوامل به انتظارات تورمی دامن زده و در نتیجه موجب افزایش قیمت ارز شده است. بنابراین همه افزایش‌های اخیر قیمت ارز را نمی‌توان محصول اقدامات اقتصادی دانست؛ بخش مهمی از وضعیت امروز، نتیجه مشکلات تاریخی اقتصاد ایران است که تحت تأثیر تنش‌های نظامی تشدید شده‌اند. این عضو اتاق بازرگانی با یادآوری میان اقتصاد بیمار ایران و اقتصاد نسبتاً سالم روسیه، دلیل این‌که ایران دچار بیماری زمینه‌ای بوده، در مقابل تحریم، فشار و محاصره به مراتب از روسیه آسیب‌پذیرتر است. رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین با مقایسه شرایط اقتصادی ایران و روسیه گفت: روسیه نیز با افزایش تورم مواجه شد، اما این کشور با یک بیماری مزمن مشابه آنچه اقتصاد ایران از گذشته با آن روبه‌رو بوده، مواجه نبود. او افزود: اگر یک اقتصاد از شرایط مناسبی برخوردار باشد، در برابر مشکلات بزرگی مانند جنگ مقاومت بیشتری خواهد داشت. ما در ایران از قبل با یک بیماری مزمن مواجه بودیم و روسیه چنین شرایطی نداشت.حریری تأکید کرد: مشکل اقتصاد ایران بیش از آنکه صرفاً تورم یا نرخ ارز باشد، فساد گسترده اقتصادی است. از سال ۱۳۹۷ تاکنون ۸۵ میلیارد دلار ارز به چرخه رسمی اقتصاد بازنگشته است. در کشوری که برای بازگرداندن ۶ میلیارد دلار پول بلوکه‌شده مذاکره می‌کند، نمی‌توان از کنار چنین رقمی به سادگی عبور کرد. عضو اتاق بازرگانی ادامه داد: درباره ۱۵ تا ۱۶ میلیارد دلار نیز گفته می‌شود که توسط تراستی‌ها منتقل شده اما به کشور بازنگشته است. علاوه بر این، چندین میلیارد دلار ارز پرداخت شده اما در مقابل آن کالایی وارد کشور نشده است. حریری افزود: طی دو دهه اخیر نیز چند صد هست یا حدود ۲۰ میلیارد دلار بدهی ریالی وجود دارد که بازپرداخت نشده است. اینها مصادیق فساد هستند و اگر با آنها برخورد نشود، تهدیدشان می‌تواند از دشمن خارجی نیز بیشتر باشدوی گفت: در برابر دشمن خارجی، مردم با یکدیگر متحد می‌شوند و از کشورشان دفاع می‌کنند؛ همان‌طور که این اتفاق را دیدیم. اما وقتی یک موریانه از داخل به جان کشور بیفتد، مردم نمی‌دانند چگونه باید با آن مقابله کنند. این موریانه، فساد است. حریری با تأکید بر ضرورت پایان دادن به محاصره اقتصادی اظهار کرد: چه از طریق جنگ و چه از طریق مذاکره و تلاش سیاسی، باید به روند محاصره پایان دهیم. همان‌طور که در مصاحبه قبلی با خبرآنلاین نیز تأکید کردم، جنگ برای اقتصاد ایران از محاصره به‌مراتب زیان‌بارتر است. او با اشاره به مصاحبه پیشین خود با خبرآنلاین افزود: در جنگ، دو طرف به یکدیگر آسیب می‌زنند، اما در محاصره دریایی، اقتصاد ایران به‌تنهایی آسیب می‌بیند. به همین دلیل، باید نسبت به تبعات این وضعیت توجه جدی داشت.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین درباره روند تشدید تحریم‌ها و فشارهای خارجی گفت: آمریکا برای اعمال فشار بر ایران و تغییر رفتار جمهوری اسلامی، از حدود ۱۶ سال پیش تحریم‌ها را تشدید کرد. اما پس از مدتی متوجه شد که اقتصاد ایران صرفاً با تحریم از پا درنمی‌آید. وی افزود: آنها مشاهده کردند که جمهوری اسلامی به کشورهای دیگر روی می‌آورد و حتی حوزه نفوذ خود را گسترش می‌دهد؛ بنابراین به این نتیجه رسیدند که فشار اقتصادی به‌تنهایی نمی‌تواند اهداف مورد نظر آنها را محقق کند.حریری ادامه داد: پس از آن، جنگ نظامی را از خرداد گذشته آغاز کردند و تصورشان این بود که با هدف قرار دادن سران نظامی می‌توانند تغییر مورد نظر خود را ایجاد کنند. اما این هدف نیز محقق نشدوی افزود: پس از آن تلاش کردند با ایجاد التهاب ارزی در دی‌ماه به اهداف خود برسند، اما این اقدام نیز در عمل موفقیتی به همراه نداشت. مدنی بمد نیز تصور کردند با هدف قرار دادن دیگر فرماندهان و رهبران می‌توانند شرایط را تغییر دهند. حتی کلانتری‌ها نیز مورد حمله قرار گرفتند، اما در نهایت هیچ‌یک از اهداف نظامی مورد نظر آنها محقق نشد. حریری با اشاره به وضعیت تنگه هرمز گفت: اکنون بخش مهمی از مناقشه حول تنگه هرمز شکل گرفته است؛ تنگه‌ای که پیش از جنگ باز بود. وی افزود: آمریکا در این مدت تهدیدهای زیادی مطرح کرد و حتی از نابودی تمدن ایران سخن گفت. در میان مقامات آمریکایی نیز علاوه بر ترامپ، هگست بیش از دیگران درباره قدرت نظامی آمریکا تهدید و رجزخوانی کرد، اما بسیاری از آن تهدیدها در عمل محقق نشد. رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین ادامه داد: پس از ناکامی در دستیابی به اهداف نظامی، بار دیگر به سراغ تحریم‌ها رفتند. اکنون نیز به جای هگست، بسنتی این تهدیدها را مطرح می‌کند. وی تأکید کرد: به جز مسئله محاصره دریایی، اقدامات اخیر را چندان مؤثر نمی‌دانم و معتقدم نباید اجازه دهیم رجزخوانی‌ها ذهن ما را درگیر کند. تقریباً تحریمی باقی نمانده که اعمال نشده باشد؛ بنابراین آنچه اکنون اهمیت بیشتری دارد، مسئله محاصره است.

حریری در پایان گفت: ایران حدود ۱۵ سال است که به شکل بسیار دشواری و شبیه قاچاقی‌ها تجارت می‌کند و به تحریم عادت کرده‌ایم، اما محاصره اقتصادی شرایط متفاوتی دارد و می‌تواند اثرگذاری بیشتری بر اقتصاد کشور داشته باشد.منبع:خبرآنلاین.

zamanagahi@chmail.ir